

INFORMOVANÝ SOUHLAS SE ZDRAVOTNÍ SLUŽBOU (VÝKONEM) VYŠETŘENÍ POČÍTAČOVÝM TOMOGRAFEM (CT)

Pracoviště (oddělení): .....

Lékař: .....

Pacient: ..... rodné číslo: _____ / _____

Trvalý pobyt: .....

Zákonný zástupce*) / opatrovník*): ..... rodné číslo: _____ / _____

Trvalý pobyt: .....

Svěděk*): ..... datum narození: ____ . ____ . ____

Já, níže podepsaný **pacient *) / zákonný zástupce *) / opatrovník *)** tímto prohlašuji, že jsem byl **dne** ____ . ____ . ____ **v** ____ : ____ **hodin** srozumitelným způsobem informován shora uvedeným lékařem o **svém zdravotním stavu*) / zdravotním stavu pacienta*)**, tj. o příčině a původu nemoci, jejím stadiu a předpokládaném vývoji, a o poskytnutí zdravotní péče spočívající ve výše uvedené zdravotní službě, tj. vyšetření počítačovou tomografií (CT), která mé osobě*) / pacientu*) bude provedena.

Upozornění:

Při CT vyšetření je pacient vystaven účinkům ionizujícího (rentgenového) záření. Ionizující (rentgenové) záření ve formě slabého dlouhodobého i silného krátkodobého záření má nepříznivé účinky na člověka a živé organismy. Navozuje v živé hmotě řadu změn, vedoucích k riziku poškození struktur živé hmoty.

Působí nepříznivě na lidský plod, může poškodit kůži, oční čočku, kostní dřeň, střešní sliznici, způsobit neuropsychické problémy a ve vysokých dávkách vyvolat až nemoc z ozáření provázenou akutními i chronickými příznaky. V radiodiagnostice k těmto druhům postižení nedochází anebo k nim dochází jen velmi vzácně v mírné formě, protože dávky ionizujícího záření používané při radiodiagnostických metodách jsou co nejnižší.

Radiodiagnostické výkony jsou prováděny specializovaným personálem. Při vyšetření je postupováno tak, aby dávka ionizujícího záření byla co nejnižší při zachované kvalitě vyšetření. Pravidelně je prověřován stav RTG přístrojů, které musí splňovat přísné normy. Jsou používány ochranné prostředky k vykrytí citlivých partií mimo zájmovou oblast vyšetření. Obdržené dávky jsou u každého pacienta sledovány a zaznamenávány.

Účel a předpokládaný přínos:

Vyšetření CT indikuje ošetřující lékař s cílem zjistit příčinu Vašich potíží, a to zejména při podezření na zánětlivá, degenerativní (z opotřebení) či nádorová onemocnění vnitřních orgánů, cév, svalů, kostí, kloubů. CT vyšetření bývá také standardní součástí diagnostického procesu u celé řady těžších úrazů.

Kontraindikace zdravotního výkonu:

Samotné CT nemá žádné absolutní kontraindikace, existuje ale řada kontraindikací týkajících se kontrastní látky.

Kontraindikace podání kontrastní látky v přehledu:

1. Závažná alergická reakce na předchozí podání jódové kontrastní látky
2. Těžké funkční poruchy ledvin a jater (kreatinin nad 300 umol/l)
3. Thyreotoxikóza (stav silně zvýšené činnosti štítné žlázy s klinickými příznaky komplikací)
4. Mnohočetný myelom
5. Těhotenství
6. Kojení (je-li CT vyšetření nezbytné, na 24 hodin po vyšetření je nezbytné kojení přerušit)
7. Probíhající vyšetřování a léčba radioaktivními izotopy jódu

Alergie na jódové kontrastní látky je kontraindikací absolutní a v těchto případech je vždy provedeno pouze vyšetření CT bez jejího podání (tzv. nativní CT).

Abychom snížili riziko komplikací a především alergických reakcí na minimum, odpovězte prosím následující otázky*):

Máte alergii na léky?	Ano	Ne
Máte alergii na prach, pyl, potraviny, náplast, zvířecí srst?	Ano	Ne
Máte alergii na jód a léčivé či desinfekční přípravky s jódem?	Ano	Ne
Máte onemocnění štítné žlázy?	Ano	Ne
Máte závažné onemocnění srdce, cév, ledvin, nebo cukrovku?	Ano	Ne
Trpíte sennou rýmou, alergickým zánětem spojivek či astmatem?	Ano	Ne
Jste těhotná?	Ano	Ne
Máte zvýšený sklon ke krvácení nebo naopak k srážení krve?	Ano	Ne

*) zakroužkujte odpovídající variantu

Komplikace a nežádoucí účinky podání kontrastní látky:

Alergické reakce na kontrastní látku vzniká nezávisle na množství podané látky a její příčina není známa. Může probíhat jako mírná reakce s výskytem vyrážky, nevolnosti či dechových obtíží. V případě závažné alergické reakce může dojít až k rozvoji závažného stavu s anafylaktickým šokem, který i při veškeré náležitě léčbě může v ojedinělých případech vést až k úmrtí pacienta. Této extrémně vzácné, ale potenciálně nebezpečné komplikaci se standardně předchází kontraindikací výkonu u pacientů s alergií na složky aplikované směsi a dále je vždy bez výjimky na pracovišti, kde se provádí CT, zabezpečena po celou dobu výkonu a v bezprostředním období po výkonu stálá přítomnost kvalifikovaného lékaře a vždy je k dispozici předepsané resuscitační vybavení.

Toxická reakce vzniká v závislosti na množství podané kontrastní látky. Touto reakcí jsou především ohroženi pacienti v těžkých a nestabilních klinických stavech. Projevuje se zejména příznaky a nálezy týkajícími se ledvin a srdce, které mohou být závažného a dlouhodobého charakteru a které si mohou vyžádat dlouhodobou a intenzivní terapii. Tatéž komplikace nastává extrémně vzácně a standardně se jí předchází screeningovým (preventivním) laboratorním vyšetřením hladiny kreatininu v krevním séru. Je-li hodnota nad 300 umol/l, nesmí být kontrastní látka podána.

Po podání kontrastní látky také mohou nastat pozdní reakce, které se vyvíjí 3 – 48 hodin po aplikaci. Většinou se jedná o výskyt vyrážky. Většinou není zapotřebí žádné zvláštní opatření.

Preventivní opatření k zamezení vzniku a rozvoje alergické reakce na kontrastní látku:

Vždy sdělte ještě před začátkem vyšetření lékaři pravdivé, aktuální a úplné údaje o všech vašich dosavadních zjištěných alergiích. Před vyšetřením s pravděpodobnou či jednoznačnou plánovanou aplikací kontrastní látky je vždy podána tzv. premedikace (Dithiaden), kterou je nezbytně nutné ve všech případech poctivě užít. V ojedinělých případech se zvýšeným rizikem alergické reakce může být doporučena k vyšetření speciální příprava, dohled anesteziologa, apod. V těchto případech vyšetření na našem pracovišti neprovedeme a budete směřováni na příslušné klinické / lůžkové pracoviště.

Povaha a postup při provádění výkonu:

Jedná se o nebolestivou neinvazivní (tj. neporušující integritu tělesného povrchu) vyšetřovací metodu, pomocí které může lékař zobrazit vnitřní struktury Vašeho těla. Metoda používá k vyšetření rentgenové záření. Zpravidla je v rámci CT vyšetření potřebné podání jódové kontrastní látky nitrožilně. Při vyšetření orgánů dutiny břišní a při vyšetření jícnu Vám může být podána kontrastní látka ústy v podobě roztoku.

Minimálně 4 hodiny před vyšetřením nejzte. Můžete pít vodu a užívat nezbytné léky. V případech, kdy se předpokládá, že bude použita k vyšetření jódová kontrastní látka, uijete před vyšetřením 2 tablety léčivého přípravku Dithiaden, který jste obdrželi od Vašeho lékaře.

Při vyšetření trávicí trubice a břišních orgánů dostanete kontrastní látku rozmíchanou asi v 1 litru tekutiny a v pravidelných intervalech ji pomalu vypijete – podle pokynů personálu CT pracoviště. Vyšetření se provádí v poloze na zádech, méně často na boku, břiše. Při vyšetření budete umístěni v prstenci CT přístroje. Prstenec není nijak výrazně hluboký a otvor v něm není ani nijak výrazně úzký. Přesto mohou nastat potíže u obzvláště korpulentních pacientů. Určitým vodítkem pro úvahu, zda bude vyšetření možné absolvovat, je tělesná hmotnost kolem 130 – 140 kg. Po celou dobu vyšetření budete v kontaktu s personálem pracoviště pomocí mikrofonu. Vyšetření je nebolestivé a trvá podle typu vyšetřované oblasti 5 – 20 minut. Dle rozhodnutí vyšetřujícího lékaře Vám může být aplikována kontrastní látka nitrožilně, což není více nepříjemné, že běžný odběr krve. V případech, kdy je pravděpodobné, že Vám bude během vyšetření aplikována kontrastní látka nitrožilně, Vám ještě před začátkem vyšetření bude do žíly na ruku nebo předloktí aplikována ohebná tenká hadička – tzv. nitrožilní kanyla, „flexila“. Po skončení vyšetření bude opět vytažena.

Vedlejší efekty / důsledky výkonu:

Dočasná porucha citlivosti a oslabení končetiny jsou způsobené bloádou příslušného míšního kořene lokálním anestetikem – tato porucha obvykle odezní do 24 hodin po výkonu. Vzácně může dojít k aplikaci směsi do prostoru pod páteřní tvrdou plenu. Důsledkem může být dočasné oslabení hybnosti a citlivosti obou končetin či dočasné potíže s ovládním svěračů – tato porucha obvykle odezní do 24 až 48 hodin po výkonu. V ojedinělých případech může být do doby odeznění vedlejších efektů doporučena hospitalizace.

Možné komplikace, následky a rizika:

Zřídka může při výkonu dojít k poranění daného nervu (kořene) přímou aplikací směsi do nervu, což může vyústit v dlouhodobou poruchu citlivosti a hybnosti části končetiny. Této komplikaci se standardně předchází CT kontrolou polohy hrotu aplikační jehly vzhledem k nervovému kořeni. Ojediněle může dojít k zanesení infekce do páteřního kanálu nebo jeho okolí. Této komplikaci se standardně předchází důslednou dezinfekcí místa vpichu a použitím sterilních léčivých přípravků a sterilních jednorázových zdravotnických prostředků. Oboje komplikace nastávají velmi vzácně – u méně než 1% případů. Může také dojít k alergické reakci na aplikovanou směs, nejčastěji v podobě kožní reakce (vyrážka, kopřivka), méně často provázené otoky sliznic, velmi vzácně se však může rozvinout akutní celková reakce v podobě anafylaktického šoku, která může končit i trvalým poškozením zdraví a popřípadě smrtí. Této extrémně vzácné, ale potenciálně nebezpečné komplikaci se standardně předchází kontraindikací výkonu u pacientů s alergií na složky aplikované směsi a dále je vždy bez výjimky na pracovišti, kde se provádí PRT, zabezpečena po celou dobu výkonu a v bezprostředním období po výkonu stálá přítomnost kvalifikovaného lékaře a vždy je k dispozici předepsané resuscitační vybavení.

Alternativa výkonu:

V některých případech je namísto CT vyšetření indikováno vyšetření magnetickou rezonancí. V řadě případů žádná srovnatelná alternativa výkonu není. Váš lékař upřednostnil ve Vašem případě CT, protože ho považuje za nezbytnou a optimální variantu v rámci konkrétního a individuálního diagnostického postupu.

Omezení, doporučení ve způsobu života a léčebný režim po výkonu:

Pokud Vám při CT nebyla aplikována kontrastní látka nitrožilně, můžete ihned po skončení výkonu odejít domů. Pokud Vám byla aplikována kontrastní látka nitrožilně, je zapotřebí, abyste 30 minut po skončení výkonu zůstali v čekárně.)

Jakékoliv projevy či podezření na projevy alergické reakce (vyrážka, třes, zarudnutí, pocity horka, ztížené dýchání, točení hlavy, apod.) je bez prodlení zapotřebí hlásit lékaři či jinému přítomnému ošetřujícímu zdravotnickému personálu.

Po vyšetření CT s kontrastní látkou je žádoucí zvýšit příjem tekutin a podpořit tak vyloučení kontrastní látky z těla.

Další potřebná léčba po výkonu a preventivní opatření:

Důrazně Vás upozorňujeme, že léčivý přípravek Dithiaden může ovlivnit bdělost a pozornost a po jeho užití nesmíte několik hodin řídit motorová vozidla ani obsluhovat stroje!

Upozornění:

Na našem pracovišti je výkon prováděn ambulantně, tj. bez hospitalizace. Je nanejvýš vhodné a zcela seriózně Vám doporučujeme, abyste se k provedení výkonu dostavil(a) v doprovodu druhé osoby.

Prohlašuji, že mi byl náležitě objasněn důvod, předpokládaný prospěch, způsob provedení, následky i možná rizika a komplikace plánovaného výkonu. Dále mi byly vysvětleny možné alternativy včetně jejich komplikací a zdravotní důsledky vyplývající z nepodstoupení plánovaného výkonu. Měl(a) jsem možnost svobodně se rozhodnout a zvolit si postup / alternativu při poskytování výše uvedené zdravotní služby; současně jsem měl(a) možnost zeptat se lékaře na všechno, co mě ve vztahu k plánovanému výkonu zajímá a obdržel(a) jsem vysvětlení, kterému jsem porozuměl(a). S provedením výše uvedeného zdravotního výkonu

s o u h l a s í m.

Zároveň prohlašuji, že mi bylo podáno vysvětlení, že v případě výskytu neočekávaných komplikací vyžadujících neodkladné provedení dalších zdravotních výkonů nutných k záchraně mého života nebo zdraví, budou tyto výkony provedeny.

V Ústí nad Labem, dne ____ . ____ . ____ v ____ : ____ hodin.

_____
/vlastnoruční podpis pacienta/

_____
/vlastnoruční podpis zákonného zástupce/opatrovníka/

_____
/vlastnoruční podpis lékaře provádějícího poučení/

Já, níže podepsaný svědek prohlašuji, že **pacient*) / zákonný zástupce*) / opatrovník*)** byl výše jmenovaným lékařem náležitě informován ve výše uvedeném rozsahu a přesto navrhovaný výše jmenovaný zdravotní výkon nadále odmítá a současně odmítá podepsat toto Prohlášení.

_____
/vlastnoruční podpis svědka/

*) vyberte a označte odpovídající variantu